Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/3734

2026 7 13

Registravimo paraiškos paskelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1143 15 straipsnio 4 dalį

(C/2026/3734)

Per tris mėnesius nuo šios paraiškos paskelbimo dienos valstybės narės ar trečiosios valstybės institucijos arba teisėtą interesą turintis ir trečiojoje valstybėje įsisteigęs ar gyvenantis fizinis ar juridinis asmuo Komisijai gali pateikti prieštaravimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1143 ([1]) 17 straipsnį.

BENDRASIS DOKUMENTAS

Žemės ūkio produktų kilmės vietos ir geografinės nuorodos

„Sulinka“

ES Nr.: PDO-SK-03399 – 2025 1 10

1. **Pavadinimas**

„Sulinka“

2. **Nuorodos tipas**

SKVN ☒ SGN☐

3. **Valstybė, kuriai priklauso nustatytų ribų geografinė vietovė**

Slovakija

4. **Žemės ūkio produkto aprašymas**

4.1. *Reglamento (ES) 2024/1143 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta žemės ūkio produkto klasifikacija pagal Kombinuotosios nomenklatūros poziciją ir kodą*

22 – NEALKOHOLINIAI IR ALKOHOLINIAI GĖRIMAI BEI ACTAS

2201 – Vandenys, įskaitant natūralius arba dirbtinius mineralinius vandenis ir gazuoti vandenys, į kuriuos nepridėta cukraus ar kitų saldiklių arba aromatinių medžiagų; ledas ir sniegas

2201 10 – Mineraliniai ir gazuotieji vandenys

4.2. *Produkto registruotu pavadinimu aprašymas*

„Sulinka“ – šarminis natrio karbonato vanduo, kuriame yra didesnis magnio ir ličio kiekis. Tai natūralus, šaltas, hipotoninis, natrio bikarbonato turinis mineralinis vanduo, pasižymintis šarminėmis savybėmis. Jo natūralus CO_2 (anglies dioksido) kiekis – ne mažiau kaip 4 g/l; jis yra iširpęs vandenyje ir laisvas.

Bendra mineralizacija 5 869 mg/l

Katijonai	**(mg/l)**
Na^+	800,4
Mg^{2+}	263,2
Ca^{2+}	240,8
Li^+	1,991

([1]) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1143 dėl vyno, spiritinių gėrimų ir žemės ūkio produktų geografinių nuorodų, taip pat dėl garantuotų tradicinių gaminių ir žemės ūkio produktų neprivalomų kokybės terminų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 ir (ES) 2019/1753 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 (OL L, 2024/1143, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Anijonai	**(mg/l)**
HCO_3^-	4 394,7
Cl^-	53,0
NO_3^-	< 0,5
NO_2^-	< 0,01

Pirmiau nurodytos vertės gali skirtis (± 15 %) priklausomai nuo dirvožemio ir klimato sąlygų.

4.3. *Su pašarų kilme susijusios nukrypti leidžiančios nuostatos (taikoma tik saugoma kilmės vietos nuoroda žymimiems gyvūniniams produktams) ir apribojimai žaliavų kilmei (taikoma tik saugoma geografinė nuoroda žymimiems perdirbtiems produktams)*

Mineralinis vanduo išteka nustatytoje geografinėje vietovėje.

4.4. *Specialūs gamybos veiksmai, atliktini nustatytoje geografinėje vietovėje*

Mineralinis vanduo išgaunamas iš žemės gelmių naudojant MS-1 *Johanus* gavybos gręžinį, kuris šiuo tikslu buvo iškastas 107,5 m gylyje. Artezinis vanduo susiformuoja flišo zonos eoceno smiltainyje. Mineralinis vanduo karbonizuojamas prisotinant jį požeminiu natūraliu anglies dioksidu.

Šiuo metu mineralinis vanduo išgaunamas iš pirmiau minėto gręžinio. Tada jis transportuojamas į išpilstymo įmonę mineralinio vandens vamzdynu, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi visų higienos sąlygų ir būtų išsaugotas visas naudingas mineralinio vandens „Sulinka“ poveikis.

4.5. *Specialios žemės ūkio produkto registruotu pavadinimu pakavimo, pjaustymo, trynimo ir kt. taisyklės*

Mineralinis vanduo išpilstomas į higieninę tarą taikant technologinį procesą, kuris padeda išvengti užteršimo pašaliniais elementais ar medžiagomis, nes vanduo cirkuliuoja uždara grandine nuo išgavimo iki išpilstymo vietos.

4.6. *Specialios produkto registruotu pavadinimu ženklinimo taisyklės*

—

5. **Glaustas geografinės vietovės apibūdinimas**

Nustatyta geografinė vietovė apima šiaurinius Slibono kalnų masyvo šlaitus. Tą kalnų masyvą sudaro Krynicos teritorinio vieneto Čergovo ir Strihovcų geologinių sluoksnių sankaupos. Nustatytos vietovės riba prasideda ties kairiuoju kraštu kelio, jungiančio Mažąjį Lipniką su Sulinu, ir tęsiasi 250 m išilgai kelio šiaurės vakarų kryptimi. Iš ten ji driekiasi link vandenskyros linijos, lygiagrečiai su upeliu (maždaug 200 m atstumu) iki aukštumos taško, kuris yra 687,5 m virš jūros lygio. Ši riba tęsiasi pietų kryptimi iki Slibno aukštumos (789 m virš jūros lygio), kur ji pasuka šiaurės rytų kryptimi link aukštumos taško, esančio 681,5 m virš jūros lygio. Rytinė riba driekiasi šiaurės link iki vandens pralaidos, kurioje išteka bevardis upelis, po keliu, jungiančiu Mažąjį Lipniką su Sulinu. Iš to taško riba tęsiasi kairiuoju kelio kraštu ir susijungia su tašku, kurio koordinatės Y –293995,73, X –1166723,77.

6. **Ryšys su geografine vietove**

Priežastinis ryšys grindžiamas nustatytos geografinės vietovės dirvožemio ir klimato sąlygomis.

Geografinės vietovės ypatumai

Spišo ir Pieninų šiauriniame regione gausu mineralinių šaltinių. Mineralinių šaltinių įvairovę ir gausą nustatytų ribų geografinėje vietovėje lemia itin skirtinga jos geologinė sandara.

Atsižvelgiant aplinkos uolienų mineraloginę ir petrografinę sudėtį, pagrindinis natūralaus vandens cheminės sudėties formavimosi procesas yra karbonatų, gipso arba anhidrito tirpimas ir jonų mainai. Atsižvelgiant į savybes, nustatytas pagal Palmerio rodiklius, matyti, kad cheminė vandens sudėtis susiformuoja dolomito uolienose ir Križnos tektoninės dangos Keuperio sluoksniuose. Didesnę stroncio koncentraciją lemia vandens sąlytis su gipsingais Keuperio sluoksniais, kuriuose aptinkama stroncio celestino pavidalu.

Mineralinio vandens „Sulinka“ šaltinis yra Sulino savivaldybėje, 416,439 m aukštyje virš jūros lygio. Jis išteka iš Maguros flišo Čergovo kalnyne, šalia Poprado upės, jos kairiajame krante, iš po aukšto miškais apaugusio Slibono kalno.

Mineralinių šaltinių išsiveržimo zona yra Maguros flišo uolienos eoceno molio ir smiltainio pavidalu. Mineralinis vanduo išteka iš išilginio lūžio, esančio pietvakarių-šiaurės rytų kryptimi, kuris Mažojo Sulino regione susikerta su skersine šiaurės-pietų tektonine linija.

Sulino geomorfologinė įduba yra neaukšta flišo kalva, kuriai būdingos palankios hidrogeologinės sąlygos mineraliniam vandeniui formuotis. Aplinkinės teritorijos yra aukštesnės ir turi panašią geologinę sandarą, tačiau hidrologinės sąlygos skiriasi. Dėl žemesnio Sulino geomorfologinės įdubos aukščio vanduo ilgiau išlieka po žeme ir sugeria daugiau mineralų.

Produkto ypatumai

Dėl didelio mineralinių medžiagų kiekio „Sulinka“ klasifikuojamas kaip mineralinis vanduo, kurio bendra mineralizacija yra 5 100–7 600 mg/l. Paprasto stalo vandens mineralizacija yra mažesnė nei 500 mg/l, o mažai mineralizuoto vandens – iki 1 500 mg/l. „Sulinka“ yra natūraliai gazuotas mineralinis vanduo, o tai reiškia, kad anglies dioksidas patenka tiesiai iš šaltinio. Skirtingai nuo mineralinių vandenų, į kuriuos įšvirkščiamas maistinis CO_2, natūralus CO_2 nuo nuo pat pradžių yra subtilesnio skonio: jis nedirgina gerklų gleivinės. Vanduo „Sulinka“ yra šarminis. Daugumoje įprastų mineralinių vandenų nėra tokio didelio bikarbonatų ir ličio kiekio.

Priežastinis ryšys

Nustatyta geografinė vietovė yra šiaurės rytų Slovakijos dalyje, netoli Poprado upės, ją supa Čergovo kalnų masyvas, Liubovnės aukštumos ir Volovskės kalnai. Vietovei būdingos karstinės ir vulkaninės uolienos, kuriose gausu mineralų. Lietaus vanduo teka per uolienos sluoksnius ir ilgoje požeminėje kelionėje (trunkančioje kelis dešimtmečius ar net šimtmečius) praturtinamas mineralų. Dėl klinčių ir dolomitinių uolienų vandeniui „Sulinka“ būdingas didelis bikarbonatų kiekis. Filtracijos metu iš podirvio išsiskiria magnis ir kalcis, o dėl istorinių vulkaninių procesų regione podirvyje taip pat yra ličio ir natrio.

Nustatytų ribų geografinėje vietovėje yra natūralių CO_2 nuosėdų, dėl kurių vanduo tampa gazuotas natūraliu būdu.

Vietovei būdingas vidutiniškai vėsus klimatas, dėl kurio sulėtėja vandens garavimas ir išlaikoma aukšta šaltinių kokybė. Kalnuotų vietovių ir miškų artumas apsaugo šaltinius nuo taršos, o Poprado upė daro poveikį požeminio vandens sistemai ir mineralų cirkuliacijai. Istoriniai geoterminiai veiksniai prisidėjo prie didelės vandens mineralizacijos. Dėl šių sąlygų vanduo „Sulinka“ turi labai daug mineralų ir yra šarminis.

Jau daugiau kaip 170 metų mineralinis vanduo „Sulinka“ teka iš Korunos šaltinio, esančio Sulino savivaldybės Stara Liubovnijos regione rytų Slovakijoje. Jau tada jis jau buvo eksportuojamas į Austriją-Vengriją, Transilvaniją, Dalmatiją, JAV ir Kanadą.

Mineralinio vandens išpilstymas į butelius prasidėjo 1836 m. Jis buvo išpilstomas į specialius butelius, vadinamus „hlavy“ (galvos), kurie buvo gaminami Mažojo Lipniko stiklo gamyklose, o nuo 1891 m. – Didžiojo Sulino savivaldybėje.

Vandenį į butelius pilstė penkios darbuotojų grupės. Viena grupė išplaudavo butelius Poprado upėje, o kita grupė juos gabendavo iki šaltinio, kur du darbuotojai juos pripildydavo mineralinio vandens. Trečia grupė butelius uždarydavo, ketvirta juos užplombuodavo pikiu, o paskutinė grupė pritvirtindavo ant jų etiketes. Mineralinio vandens pripildyti ir užplombuoti buteliai būdavo dedami į medines transportavimo dėžes. Kiekvieną pirmadienį ir penktadienį vežimėliai su mineraliniu vandeniu iš Sulino būdavo vežami į į Prešovo geležinkelio stotį ir ten iškraunami. Nuo 1872 m. sausio 1 d. iki rugsėjo vidurio į Prešovą buvo nugabenta 20 260 dėžių Sulino mineralinio vandens. Dėžė buvo parduodama už 4 guldenus ir 50 kreutzerių. Tuo laikotarpiu šaltinio savininkai – baronienės Kornelijos Paločaj sūnūs uždirbo 91 170 guldenų. Atskaičius visas sąnaudas, jų grynasis pelnas buvo 50 000 guldenų. Taigi Sulino mineralinio vandens versmė Paločajų šeimai nešė dideles pajamas. XIX a. iš šios mineralinio vandens versmės būdavo pripilama 500 000 butelių per metus.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą Sulino mineralinio vandens versmė priklausė Geizai Alapiui Salamonui. Nepaisant nepakankamos prieigos prie kelių ir plataus kitų mineralinių vandenų asortimento, veikla buvo pelninga.

Mineralinio vandens versmė yra vis dar naudojama ir natūralus mineralinis vanduo išpilstomas į butelius gryniausiu pavidalu, be konservantų ar pridėtinių medžiagų. Kiti mineralinio vandens kokybės įrodymai – pavadinimo „Sulinka“ įtraukimas į Slovakijos pramoninės nuosavybės tarnybos tvarkomą produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų registrą ir Slovakijos žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos jam suteiktas kokybės ženklas.

Nuoroda į paskelbtą specifikaciją

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/SULINKA.pdf